

הצלחתו הגדולה שם, וכל שכן אחרי ששמע חלום פרעה שנתברר לו כי יבאו כלם שמה ויתקיימו כל חלומותיו:

12. בראשית *פרשת מקץ* פרק מא פסוק טא

(בא) וַיִּקְרָא יוֹסֵף אֶת שְׁם הַבָּכּוֹר מְנַשֶּׁה כִּי נִשְׁנִי אֱלֹקִים אֶת כָּל עֲמָלִי וְאֶת כָּל בֵּית אָבִי:

העמק דבר

ואת כל בית אבי. הודה ג"כ על שלא היה לבו נרדף לבית אביו, כי היה מתבלבל עי"ז מלעשות עסקיו הגדולים. והא שלא השתדל באמת להודיע לאביו, הוא משום שהיו החלומות אצלו כנבואה, ומוטל היה עליו שלא לגרום ביטולם ולא יהא כנביא שמוותר על דברי עצמו,

13. בראשית *פרשת וישב* פרק לו פסוק ה

וַיִּחְלֹם יוֹסֵף חֲלֹם וַיֵּגֶד לְאָחָיו וַיִּסְפּוּ עוֹד שָׁנָא אֹתוֹ: רִיב"א

ויחלום יוסף חלום וגו'. ויסיפו עוד וגו'. אומ' הר"ר אליקים שלכך לא פ"ה הכתוב החלום לפי שלא נתקיים כמו האחרים וזהו שנאמר ויסיפו עוד שנוא אותו על חלומותיו ועל דבריו חלום זה שלא נתפרש וחלום האלומות הרי כאן ב' חלומות.

14. בראשית *פרשת ויגש* פרק מד פסוק לג . לד

(לג) וַעֲתָה יֵשֶׁב נָא עִבְדְּךָ תַּחַת הַנָּעַר עֹבֵד לַאֲדֹנִי וְהִנֵּנִי יַעַל עִם אָחָיו: (לד) כִּי אִיִּךְ אֶעֱלֶה אֶל אָבִי וְהִנֵּנִי אֵינְנִי אֹתִי פֶן אֶרְאֶה בָרַע אֲשֶׁר יִמָּצֵא אֶת אָבִי:

בראשית (פרשת ויגש) פרק מה פסוק א - ג

לא יכל יוסף להתאפק לכל הנצבים עליו ויקרא הוציאו כל איש מעלי ולא עמד איש איתו בהתנדוע יוסף אל אחיו: (ב) וַיִּתֵּן אֶת קִלּוֹ בְּבִכִּי וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם וַיִּשְׁמַע בֵּית פְּרֹעֶה: (ג) וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָחָיו אֲנִי יוֹסֵף הָעוֹד אֲבִי חִי וְלֹא יָכֻלוּ אָחָיו לַעֲנוֹת אֹתוֹ כִּי נִבְהָלוּ מִפְּנֵיו:

15. העמק דבר בראשית *פרשת מקץ* פרק מג פסוק כז

אין הפי' אם חי ולא מת, שהרי זה יודע כמובן משאלה ראשונה, אלא אם הוא עודנו בריא וחזק בגופו. ועל זה השיבוהו עודנו חי. והם לא הבינו מה כונת שאלה זו, אמנם היה ליוסף בזה כונה עיקרית לדבר התודעותו אליהם, דבאמת יש לתמוה מה ראה יוסף לצער גם עתה את אחיו במעשה הגביע, הרי נתקיים החלום השני באחד עשר כוכבים, וברור שהבין שעדיין חסר השתחואה של השמש הוא אביו, וכסבור שע"ה הגביע ישאר בנימין עמו, וידע שאביהם לא ינוח ולא ישקוט עד שיבוא בעצמו וישתחוה ליוסף שיניח אותו ואז יתודע, ולא היה מניח יוסף מזה הרעיון עד שאמר לו יהודה והיה כראותו כי אין הנער ומת, מיד הבין כי אי אפשר שיתקיים החלום בזה האופן, על כן התודע, והחלום נתקיים במנחה ששלח לו

16. בכור שור בראשית *פרשת ויגש* פרק מה פסוק א

ולא יכול יוסף להתאפק: מלבכות ומלהגלות להם עצמו, כי לא מצא מענה והכיר דברי אמת [כ] מצטער אביו יותר מדאי. לכל הנצבים עליו ויקרא: לכל העומדים אצלו קרא, וצוה להם להוציא כל איש מעליו, פן יבושו אחיו על אשר מכרוהו.

17. שפתי כהן בראשית פרשת ויגש

ולא יכול יוסף להתאפק. כשראה יוסף דבריו של יהודה שבכל דיבור אמר אבי ואינו רוצה להדאיב לב אביו אמר יוסף אוי לי כמה שנים הדאבתי לב אבי ולא זכרתי ולא עלה בלבי לומר אשלח להודיעו שאני חי והוא חושב ואומר טרף טורף יוסף, ואומר אך כמו שאמר ז"ל (בראשית רבה ל"ב, י"א) על וישאר אך נח (בראשית ז', כ"ג) שהיה גונח דם, אמר יוסף אני גרמתי לאבי ולפחות אחר שמלכתי שיש לי תשע שנים שבע דשועב ושתיים דרעב, וכשמצא יוסף עצמו שחטא חטא גדול שהניח אביו בשכול ובאבל וקפץ עליו לבכות, לא כמו הבכי של בנימין כשראה שאותו הבכי היה כי נכמרו רחמיו, ולזה אמר ויבקש לבכות הוא ביקש הבכי, אבל כאן הבכי היה בא על החטא שהיה גובר עליו והיה בהרמת קול לפי שבא על חטא, לזה אמר ויתן את קולו בבכי לא אמר ויבך הבכי בא אלא היה מצטער להוציאו ולא היה לו כח שיעצור הבכי,

בס"ד

פרשת מקץ - ויגש - בחלום אדבר בו....

1. בראשית *פרשת מקץ* פרק מא פסוק טו . טז

(טו) וַיֹּאמֶר פְּרֹעֶה אֶל יוֹסֵף חֲלֹם חֲלֵמְתִי וּפְתֹר אֵין אֹתוֹ וְאֲנִי שֹׁמֵעַתִּי עֲלֶיךָ לֵאמֹר תִּשְׁמַע חֲלֹם לְפִתְרֵהוּ אֹתוֹ: (טז) וַיַּעַן יוֹסֵף אֶת פְּרֹעֶה לֵאמֹר בְּלַעֲדִי אֱלֹקִים יַעֲנֶה אֶת שְׁלֹם פְּרֹעֶה:

2. בראשית *פרשת מקץ* פרק מא פסוק כה

(כה) וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל פְּרֹעֶה חֲלֹם פְּרֹעֶה אֶחָד הוּא אֲשֶׁר הָאֱלֹקִים עֹשֶׂה הַגִּיד לְפָרְעֶה:

אור החיים

(כה) את אשר האלקים וגו'. יתבאר על דרך אומרם ז"ל ג' דברים הקדוש ברוך הוא מכריז עליהן והם שבע ורעב ופרנס, והוא אומר את אשר האלקים עושה בכבודו שלא על ידי שליח הגיד וגו', שבע אלו שני שבע. רעב אלו שני רעב. פרנס ירא פרעה איש וגו'.....

3. בראשית *פרשת מקץ* פרק מא פסוק כז . כח

(כז) וְשִׁבְעֵה הַפְּרוֹת הַרְקוֹת וְהִרְעַת הָעֵלֶת אֲחֵרֶיהֶן שִׁבְעֵה שָׁנִים הִנֵּה וְשִׁבְעֵה הַשְּׁבִלִים הַרְקוֹת שְׂדֵפוֹת הַקָּדִים יִהְיוּ שִׁבְעֵה שָׁנִי רָעָב: (כח) הוּא הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל פְּרֹעֶה אֲשֶׁר הָאֱלֹקִים עֹשֶׂה הָרָאָה אֶת פְּרֹעֶה:

4. רבינו מיוחס בראשית *פרשת מקץ* פרק מא פסוק כח

רבי מיוחס הוא פרשן קדמון למקרא שלא ידוע עליו הרבה. מתוך רמזים בפירושו נראה שהוא חי ביוון, יש המקדימים את תקופת חייו למאה ה"ב ויש מאחרים אותה עד למאה ה"ט. המחבר המאוחר ביותר שהוא מזכיר הוא ר"א אבן עזרא

(כח) הוא הדבר. הוא האמת והנכון שדברתי לך: אשר האלקים עושה. בעולם.

5. במדבר *פרשת בלק* פרק כב פסוק לח

וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל בָּלָק הִנֵּה בָאתִי אֵלֶיךָ עֲתָה הִיכַל אוֹכַל דָּבָר מְאוֹמָה הַדָּבָר אֲשֶׁר יֵשִׁים אֱלֹקִים בְּפִי אֹתוֹ אֲדַבֵּר

6. בראשית *פרשת מקץ* פרק מא פסוק לג

(לג) וַעֲתָה יֵרָא פְּרֹעֶה אִישׁ נָבוֹן וְחָכָם וַיִּשִׁיתֵהוּ עַל אֶרֶץ מִצְרָיִם:

7. רמב"ם בראשית *פרשת מקץ* פרק מא פסוק לג

(לג) ...ואמר יוסף כל זה בעבור שיבחרו אותו, כי החכם עיניו בראשו:

8. בראשית *פרשת וישב* פרק לו פסוק ה

וַיִּחְלֹם יוֹסֵף חֲלֹם וַיֵּגֶד לְאָחָיו וַיִּסְפּוּ עוֹד שָׁנָא אֹתוֹ: אור החיים

(ה) ויחלום יוסף וגו'. צריך לדעת למה היה יוסף מגדיל השנאה במה שהיה מספר חלומות גדולתו מגידות ... ואולי כי נתכוון להודיע אותם כי מן השמים העלוהו למעלה ומעשה יעקב היא בהסכמת עליונים ומזה יחדלו משנוא אותו.

9. בראשית *פרשת וישב* פרק לו פסוק יט

(יט) וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחָיו הִנֵּה בָעַל הַחֲלֻמוֹת הַלֵּזָה בָּא:

10. בראשית *פרשת מקץ* פרק מא פסוק מה

(מה) וַיִּקְרָא פְּרֹעֶה שֵׁם יוֹסֵף צָפְנָת פַּעֲנָח וַיִּתֵּן לוֹ אֶת אֶסְנַת בַּת פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֵן לְאִשָּׁה וַיֵּצֵא יוֹסֵף עַל אֶרֶץ מִצְרָיִם: רש"י

(מה) צפנת פענח - מפרש הצפונות

11. בראשית *פרשת מקץ* פרק מב פסוק ט

וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֶת הַחֲלֻמוֹת אֲשֶׁר חָלֵם לָהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מִרְגְּלִים אֲתָם לְרֹאוֹת אֶת עֲרוֹת הָאָרֶץ בְּאֲתָם: רמב"ן

כי יש לתמוה אחר שעמד יוסף במצרים ימים רבים והיה פקיד ונגיד בבית שר גדול במצרים, איך לא שלח כתב אחד לאביו להודיעו ולנחמו, כי מצרים קרוב לחברון כששה ימים, ואילו היה מהלך שנה היה ראוי להודיעו לכבוד אביו, ויקר פדיון נפשו ויפדנו ברוב ממון: אבל היה רואה כי השתחויית אחיו לו וגם אביו וכל זרעו אתו, אי אפשר להיות בארצם, והיה מקוה להיותו שם במצרים בראותו

26. ניצוצי גאונים וצדיקי הדורות עמוד קמד

וכתב השפתי צדיק (רבי פנחס מנחם אלעזר יוסטמן) "ותמהתי מאד וכי לא היה ליוסף הצדיק יסוד עולם זכויות להינצל ולעלות לגדולה לבד ממה ששימש את רבו כהוגן והוא פלא גדול, ושטח שאלה זו לפני גיוס השפתי אמת' צ"ל שתיכר דהונוה שקיבל עליו יוסף גזירת שמים באהבה וידע שאם סיבב מסבב כל הסיבות שירד למצרים ויהיה עבד של פוטיפר א"כ זה רצון ה' ועליו לקבל דין שמים באהבה, ולכן שימש את אדונו באמונה, כי הבין שזה חובתו עתה בעולמו ובשכר אמונה זו נגאל ועלה לגאולה ונעשה מלך. "שפתיים ישק". מאמר קדוש זה הוה מרגלא בפומיה דהחסיד רבי גדל אייזנר צ"ל ובמתק לשונו היה מסביר תירוץו של השפתי אמת', שבשעה שצחצח יוסף את נעליו של פוטיפר היה הדבר אצלו כקושר את כריכות התפילין על זרועו, דהא תרוויהו רצון ה', ומה בין זה לזה ועל כן עשה מעשיו בשמחה.....

27. בראשית פרשת מקץ פרק מג פסוק ג.

(ג) ויאמר אליו יהודה לאמר העד העד בננו האיש לאמר לא תראו פני בלתי אחיכם אתכם: (ד) אם ישך משלם את אחינו אתנו נרדה ונשברה לך אכל: (ה) ואם אינך משלם לא נרד כי האיש אמר אלינו לא תראו פני בלתי אחיכם אתכם: (ו) ויאמר ישראל למה הרעתם לי להגיד לאיש העוד לקם אח:

28. מדרש הגדול בראשית פרשת מקץ פרק מג פסוק ו

ויאמר ישראל למה הרעתם לי. אמר ר' לוי לא אמר יעקב אבינו דבר שלהבטלה מעולם אלא כאן. אמר הקדוש ברוך הוא אני עוסק להמליך את בנו במצרים והוא אמר למה הרעתם לי. הדא היא דכתיב נסתרה דרכי מה' (ישעיה מ, כז).

29. תהלים פרק פ פסוק ב

(ב) רעה ישראל הצזניה נהג כצאן יוסף יושב הכרובים הופיעה:

(ב) רעה ישראל - מנהיגים ופרנס שלהם יוסף וכל ישראל נקראים על שם יוסף לפי שהוא פירנסם וכלכלם בימי הרעב:

30. אתר חב#3

הסבר זה, כפי שהוא נתפס בפשטות, אינו מספק כלל. וכי משום שבתקופה אחת, קצרה למדי, פרנס יוסף את ישראל, משום כך נקרא כל העם היהודי לאורך השנים בשם יוסף? ... יוסף היה בגלות. בתחילה כפוף לפוטיפר ואחר-כך לפרעה. כל טרדותיה של הנהגת מצרים היו על ראשו. הוא עמד במרכז העשייה והחיים המדיניים במצרים. אף-על-פי-כן לא פגם הדבר באמונתו ובדבקותו בקב"ה, עד שגם בשיא הטרדות היה דבוק וקשור עמו. בכך מסמל יוסף (יותר מהשבים, ואף יותר מהאבות) את מהותו של עם-ישראל. גם העם היהודי נשלח לגלות, כשהוא נתון לשליטת של האומות. אין הוא יכול להתנתק מהעולם לטובת דבקותו בקב"ה. הוא חייב לשמור על אמונתו ודבקותו בה' תוך כדי ההימצאות בגלות והעיסוק בטרדות העולם. את הכוח לעמוד בתפקיד קשה זה מקבל עם-ישראל מיוסף הצדיק. זו המשמעות הפנימית בכך שיוסף "פרנסם וכלכלם בימי הרעב". כשם שהוא פרנס את השבים בימי הרעב הגשמי, כך יוסף הוא שנותן את הכוחות לעמוד מול הרעב' הרוחני - הגלות, טרדות העולם, רדיפות והפרעות. כאשר עם-ישראל רוצה לבטא את זכותו ומעלתו, הוא מכנה את עצמו "יוסף" - כי ההתמודדות נוכח קשיי הגלות היא בכוח "יוסף" שיש בכל יהודי.

31. שפת אמת בראשית פרשת ויגש שנה תרלא

ויגש אליו יהודה. מלשון הודאה והוא כל איש ישראל. שמעתי מאז מו"ר צלה"ה שנקראו יהודים על שם שמודין להשי"ת על כל דבר קטן וגדול שיודעין שהכל ממנו ית' כו'. ועי"ז יכולין ליגש. וזה עצה בכל שעה צר והסתרת פנים לכל איש ישראל. העצה להתבטל לרצון השי"ת ע"י שמברר האדם אצלו שגם בתוך ההסתרה יש חיות מרצון השי"ת. וזהו ויגש אליו להשי"ת. וגם כי זה נק' הגשה ליוסף כי יוסף הוא הנקודה פנימיות שיש מהשי"ת כמ"ש במ"א. ובאמת ה' אז צר מאוד ליהודה כמ"ש מה נאמר כו'. והי' עצתו על ידי הגשה זו לפנימיות הדבר. כי לא הוסיף בבקשה זו רק שחזר כל הדברים לעצמו להיות מיושרין אצלו ולקבל רצון השי"ת בשמחה. ועי"י שמבררין שהוא מהשי"ת נתגלה הפנימיות. וכתב ולא יכול יוסף שהוא הפנימיות להתאפק ונתגלה הפנימיות.

32. הגר# קול התור

לדעת מראש כי אתחלתא דגאולה באה בדרך חבלים ונעימים. היא באה במידת הדין באתערותא דלתתא. עקבות משיח באים בחבלים ולפעמים גם בעקיפין, אך מצד שני לעומתה מידת החסד... לדעת מראש כי בעקבות משיח מכל צרה יוצאת ישועה. והישועה באה מתוך הצרה על פי הכתוב: 'עת צרה ליעקב וממנה יושע'. שזה נאמר על משיח בן יוסף. לדעת מראש כי ארץ ישראל נקנית ביסורים, אבל בזה היא נקנית ממש

וכדי שלא להתבזות בפני העם לבכות בפניהם או כדי שלא יצערו לאחריו שיאמרו אלו גרמו לו לבכות לזה קרא בקול גדול הוציאו כל איש ויתן קולו בבכי עד ששמעו מצרים. ויאמר יוסף אל אחיו אמר להם סיבת הבכי כמודה ומתודה על חטא הגדול, ואמר אני יוסף כלומר אני בעולם ואבי בעולם ולא הודעתיו, כמה נתאבל עלי תימה איך חי, וזהו העוד אבי חי, ולא יכלו אחיו לענות אותו כי נבהלו ופחדו שלא יתלה הסרחון בהם שהם גרמו האבל לאביו וגם השכול, ומריבו הרמת קול הבכי:

גם האחים התלבטו על גדולתו של יוסף

18. בראשית פרשת וישב פרק לו פסוק יט.

(יט) ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלמות הלזה בא: (כ) ועתה לכו ונהרגהו ונשליכהו באחד הברזות ואמרנו חיה רעה אקלתהו ונקרא מה יהיו חלמתיו:

(כ) ונראה מה יהיו חלומותיו - אמר ר' יצחק מקרא זה אומר דרשני, רוח הקודש אומרת כן. הם אומרים נהרגהו, והכתוב מסיים ונראה מה יהיו חלומותיו, נראה דבר מי יקום או שלכם או שלי. ואי אפשר שיאמרו הם ונראה מה יהיו חלומותיו מכיון שיהרגהו בטלו חלומותיו:

19. רמב"ם בראשית פרשת וישב פרק לו פסוק כ

(כ) ונראה מה יהיו חלמתיו - מליצה דרך לעג, נראה אחרי מותו אם נשתחוה לו. והנכון בעיני כי אמרו עתה נראה מה יהיו חלומותיו, כי אם יצילוהו מדינו מלוח ימלוח עלינו.

שני ענינים בחלומות

20. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף נה עמוד ב

אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: אין מראין לו לאדם אלא מהרהורי לבו, שנאמר אנת מלכא רעיונך על משכבך סלקו, ואיבעית אימא מהכא ורעיוני לבבך תנדע. אמר רבא: תדע, דלא מחוו ליה לאינש לא דקלא דדהבא(דבר שלא הורגל לראות ולא הרהר בו מעולם). , ולא פילא דעייל בקופא דמחטא. (נבך המחט).

21. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף נה עמוד ב

שמואל כי הוה חזי חלמא בישא אמר: וחלמות השוא ידברו. כי הוה חזי חלמא טבא אמר: וכי החלומות השוא ידברו? והכתיב בחלום אדבר בו. רבא רמי: כתיב בחלום אדבר בו וכתב וחלמות השוא ידברו! - לא קשיא, כאן - על ידי מלאך, כאן - על ידי שד.

22. ערוך השולחן אורח חיים סימן רכ סעיף א

כלומר האיש אשר הוא טהור ומחשבותיו בתורה ויראה וישן שלא במילוי כרס החלום של איש כזה וודאי יש בו ממש שמראין לו מן השמים ע"י המלאכים השומרים את האדם השלם כדכתיב [תהלים צא, יא] כי מלאכיו יצוה לך וגו' אבל האנשים הפשוטים המשווקים בהבלי העולם שהם השדים הגמורים השודדים הצלחת האדם האמיתית והברואים השדים עשויים לכך להזיק ולשדוד ההצלחה האמיתית שוא ידברו חלומותיהם ואין בהם ממש

יוסף - צדיק יסוד עולם

23. בראשית פרשת ויגש פרק מה פסוק ה.

(ה) ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם כי מכרתם אתי הנה כי למחיה שלחתי אלקים לפניכם: ... (ח) ועתה לא אתם שלחתם אתי הנה כי האלקים וישימי לאב לפרעה ולאדון לכל ביתו ומשל בכל ארץ מצרים:

ספורנו

(ח) ועתה לא אתם שלחתם. הנה בראותכם תכלית אלקי שלא היה מושג בזולת אלה הסבות הקודמות אין ספק שהסבות הקודמות היו גם כן ברצון אלהי לסבב זה התכלית:

24. אילת השחר בראשית פרשת ויגש פרק מה פסוק ה

הנה אף על פי שיוסף ריצה ופייס את אחיו שהכל ה' לטובה, וגם לולא הם הוא ה' מגיע למצרים... מ"מ בודאי שעשו לו עול, וכן מה שאמר להם כי למחיה שלחתי אלקים לפניכם, הרי בודאי שכל הנעשה בעולם זה בהשגחה פרטית מהקב"ה, אבל יש בחירה, ובאמת ק"ק מה שאמר להם אל תעצבו, למה שלא יעצבו על מה שחטאו, משמע שהכונה שלא יעצבו על הנהגת הקדוש ברוך הוא:

25. שמות רבה (שנאן) פרשת וארא פרשה יא

ר' פינחס אומר בשם ר"ש בר אבא: כל מי שהוא משמש את רבו כראוי, סופו שהוא יוצא לחירות, לפיכך: לפני מלכים יתיצב. מנין אנו למדין? מיוסף. על ידי ששימש את רבו כהוגן, יצא לחירות. לפני מלכים יתיצב - זה פרעה, שנאמר: וישלח פרעה ויקרא את יוסף...

33. שפת אמת בראשית פרשת מקץ שנה תרלה

ויכר יוסף את אחיו והם לא הכירוהו. כי במצרים היו כולם בהסתר. כי החושך יכסה ארץ. וכמ"ש לעיל שכל ענין החלום הי' זה. ושגלות מצרים התחיל אז. והיינו להיות נסתר הקדושה אעפ"כ יוסף הכירם והם לא הכירוהו והבן:

34. שם משמאל בראשית חנוכה שנה תרפא

ונראה דשני סוגי הנר של חנוכה ושל שבת מקבילים לעומת שני המשיחים משיח בן יוסף ואלי' ומשיח בן דוד, דבראשונה יבוא ב"ב משיח בן יוסף לדחות את כחות החיצונים ולטהר את הארץ, ועל ידו תיגמר מלחמת עמלק, ואח"כ יבוא אלי' הנביא לעשות שלום בעולם והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם, ומשיח בן דוד ימשוך התגלות אלקות בעולם. והנה נ"ח מקביל למשיח בן יוסף, ואלי' ומשיח בן דוד לנר של שבת משום שלום ביתו, וזהו שבת דלילא ומלאכי השרת מברכין בשלום, ומשיח בן דוד לשבתא דיממא, השמים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע, וכמו שהגיד כ"ק אבי אדמו"ר זצלה"ה שאור היום של שבת הוא נר של שבת דיממא:

סיכום:

שתי דמויות שנעשו למנהיגים נפגשים - יהודה ויוסף. ההבדל בין יהודה ליוסף נמצאת במילה "ויגש". כוחו של יהודה, שבשעה שעובר עליו קושי והתמודדות הוא מיישב עצמו ומחבר את הדברים לאלוקים "האלוקים מצא את עוון עבדך". יוסף לא צריך להתיישב בדעתו, יוסף כל מקום אליו הוא מגיע הוא רואה הופעה אלוהית. תכונה זו של יוסף הקנתה לו את הזכות לומר שהוא מדבר בשם אלוקים. מעלתו של יוסף מתחילה דווקא מהמקומות הנמוכים אליהם הוא הגיע, גם שם פעל במרץ ועשה הכל מתוך תחושה ברורה שהוא משרת את אלוקיו. אנו נקראים גם יהודים על שם יהודה וגם על שם יוסף "נהג כצאן יוסף". אנו ניגשים כמו יהודה ומתיישרים בדעתנו ומתחברים לנקודה הפנימית שהיא יוסף ומופיעים את הדברים בחיים. שבת שלום!

